

Bergen byarkiv

Tirsdagskvelder

Program
2020

Bergen byarkiv
Kalfarveien 82

Postadresse: Postboks 7700, 5020 Bergen

Telefon: 55 56 62 83

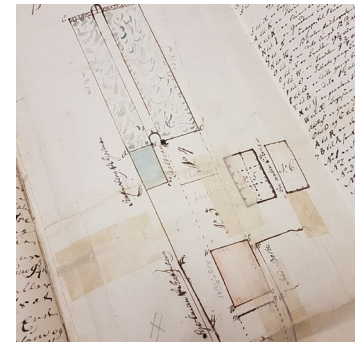
E-post: post.byarkivet@bergen.kommune.no

www.bergen.kommune.no/byarkivet

Du finner også Bergen byarkiv på Facebook og Twitter.

BERGEN
KOMMUNE

Bergen 950 år

Foto på forsiden:
Ingfrid Bækken, Bergen byarkiv • Josef, en tysk soldat • Riksantikvaren • Dag Fosse, KODE

Foredragene starter kl. 19, og holdes på byarkivets
lesesal i Kalfarveien 82. Foredragene varer ca. 45 min.

14. januar

Gitte Hansen

Bergens fødselsdag, gratulerer med de 1000 år!

Snorre skriver i Heimskringla at Olav Kyrre (1066-1093) satte by i Bergen. De fleste har derfor regnet Olav som byens grunnlegger, og i 2020 feires Bergens 950 års jubileum. De arkeologiske kildene fra byens grunn viser imidlertid at Bergen ble grunnlagt et halvt århundre før Olav Kyrre. Professor i middelalderarkeologi ved Universitetet i Bergen, Gitte Hansen, vil se nærmere på hva Snorre egentlig mente, og på hva som faktisk skjedde i Bergen på Olavs tid.

11. februar

Jo Rune Ugulen Kristiansen

Dei eldste skriftlege kjeldene til Bergens historie

Dei eldste skriftlege kjeldene til Bergens historie er frå mellomalderen, men nokså få av dei er å finna i Bergen. Førstearkivar i Arkivverket, Jo Rune Ugulen Kristiansen, vil fortelje om runepinnar frå Bryggen, soger og krøniker, brev frå paven i Roma og frå kjøpmenn i Lübeck og Deventer. Han vil og visa fram det som kanskje er det eldste bevarte, og hittil bortimot ukjende, kartet over byen.

10. mars

Trond Indahl

KODEs hus i Bergen sentrum

KODE Kunstmuseer har fire bygninger i Kunstalleen langs Lille Lungegårdsvann: Permanenten, Stenersen, Rasmus Meyers samlinger og Lysverket. Bygningene er hver for seg fremragende arkitektureksempler med interessante historier, og samlet sett en flott rekke bygninger. Likevel er det nok tilfeldig at det ble akkurat slik. Førstekonservator ved KODE, Trond Indahl, forteller om bygningene og deres historie.

14. april

Gunhild Haus Nysæter

Hop under okkupasjonen 1940 – 45

Under andre verdenskrig var det både tysk militærleir, fangeleir for russiske krigsfanger og Lebensbornhjem på Hop. Der bodde flere nazister samtidig som det var et av stedene i Fana med flest motstandsfolk. Gunhild Haus Nysæter, tidligere leder i Fana historielag, forteller om lokalsamfunnet på Hop, og hvordan tyskerne og nordmenn levde side om side under krigen.

12. mai

Bjørnar F. Salvesen

Skarpretterne i Bergen

Bergens skarprettere, eller «bøddler» som de er mest kjent som i dag, arbeidet i byen og i de omkringliggende fogderiene med å torturere og henrette forbrytere. Historiker

Bjørnar F. Salvesen vil fortelle hvem skarpretterne var, om henrettelsesmetoder og hvor henrettelsene foregikk. Vi får også vite hvordan yrket utviklet seg fra lavtstående tjenestemenn på 1500-tallet til kongelige embetsmenn på 1800-tallet.

8. september

Elin Thorsnes

Bryggen – ferdig utforsket eller nye overraskelser?

Historien om Bryggen forteller at bebyggelsen ble bygget opp kort tid etter bybrannen i 1702. Men hva forteller kilder i arkivene? Er gårdene på Bryggen ferdig utforsket, eller er det kanskje slik at det fortsatt er rom for nye overraskelser? Med utgangspunkt i arkivkildene vil arkitekt Elin Thorsnes fortelle hvordan Bryggen har utviklet seg i perioden mellom 1750 og 1940.

13. oktober

Arne Skivenes

«President, Borgemester og Råd»

Fra «President, Borgemester og Råd» på 1600-tallet til dagens byparlamentarisme og byråd. Visste du at kommunen en gang hadde ansatte undermålere eller at både ligningsvesen, sykehus og hotelldrift har vært en kommunal oppgave? Tidligere byarkivar Arne Skivenes forteller om de mange oppgavene kommunen har og har hatt, og hvilke organer som har styrt og styrer Bergen by.

Lørdag 14. november

Arkivdagen

8. desember

Dag Steinfeld

Herman Steinfeld – jøde eller gojim? Mellom barken og veden

I dette foredraget forteller advokat Dag Steinfeld historien om sin far, Herman Steinfeld. Gjennom Nürnberglovene fra 1935 ble han definert som jøde og behandlet deretter av nazistene, men overlevde likevel krigen. I det jødiske samfunnet var derimot Herman Steinfeld regnet som en «gojim» - en som «ikke tilhører oss». Hans far ble tvangsutmeldt av Det Mosaiske Trossamfunn fordi han giftet seg med en norsk, kristen kvinne, og hele familien ble utstøtt av sin jødiske familie.

Med forbehold om endringer.